

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.01.2012, sen. zn. 29 NSČR 6/2012, ECLI:CZ:NS:2012:29.NSČR.6.2012.1

Číslo: 57/2012

Právní věta: Zastavení dovolacího řízení pro neodstranění nedostatku povinného zastoupení dovolatele v dovolacím řízení přichází vzhledem k ustanovení § 10 odst. 3 a 5 zákona č. 549/1991 Sb. ve znění účinném od 1. září 2011 v úvahu jen tehdy, když byl zaplacen soudní poplatek z dovolání, nebo když nelze zastavit dovolací řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.01.2012

Spisová značka: 29 NSCR 6/2012

Číslo rozhodnutí: 57

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dovolání, Poplatky soudní

Předpisy: 241

a další související zákony

článek II. bod 1. části první zákona č. 218/2011 Sb.

kterým se mění zákon č. 549/1991 Sb.

o soudních poplatcích

položka 23 odst. 2 Sazebníku poplatků

předpisu č. 549/1991Sb.

ve znění pozdějších předpisů

§ 10 odst. 3 a 5

§ 104 odst. 2

§ 11 odst. 1 a odst. 2 písm. r/ zákona č. 549/1991 Sb.

§ 241b odst. 2

§ 9

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 18. 3. 2011 rozhodl K r a j s k ý s o u d v Ostravě (dále jen „insolvenční soud“), že se nepřihlíží k přihlášce pohledávky věřitele č. 9 L. K. a tato přihláška se odmítá (bod I. výroku), a určil, že právní mocí tohoto usnesení účast tohoto věřitele v insolvenčním řízení končí (bod II. výroku).

K odvolání věřitele č. 9 V r c h n í s o u d v Olomouci usnesením ze dne 15. 7. 2011 potvrdil usnesení insolvenčního soudu.

Věřitel č. 9 napadl usnesení odvolacího soudu podáním datovaným 22. 10. 2011, podaným na poštu k přepravě 4. 11. 2011 a došlým insolvenčnímu soudu 7. 11. 2011. Toto podání je sice zevně označeno jako „odvolání“, podle obsahu však nemůže než být dovoláním.

Při podání dovolání dovolatel neuhradil soudní poplatek z dovolání a insolvenční soud, jenž se předtím bezvysledně věnoval odstranění nedostatku povinného zastoupení dovolatele v dovolacím řízení (srov. výzvu /usnesení/ insolvenčního soudu ze dne 11. 11. 2011, doručenou dovolateli 15. 11. 2011), předložil věc Nejvyššímu soudu s názorem, že řízení je osvobozeno od soudních poplatků podle § 11 odst. 2 písm. r) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

N e j v y š š í s o u d vyzval dovolatele, aby zaplatil Krajskému soudu v Ostravě soudní poplatek z dovolání. Nebude-li soudní poplatek z dovolání ve stanovené lhůtě zaplacen, bude dovolací řízení zastaveno.

Z o d ů v o d n ě n í :

Podle ustanovení § 9 zákona o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví (odstavec 1). Zjistí-li odvolací soud poté, co mu byla věc předložena k rozhodnutí o odvolání, že nebyl zaplacen poplatek splatný podáním odvolání, vyzve poplatníka, aby ve lhůtě, kterou mu určí, zaplatil poplatek soudu, který rozhodl o věci v prvním stupni. Po doručení výzvy vrátí věc tomuto soudu s pokynem, aby ji znovu předložil po zaplacení poplatku. Soud, jemuž byla věc vrácena, je výzvou odvolacího soudu vázán a po marném uplynutí v ní určené lhůty řízení zastaví. Obdobně se postupuje při řízení před dovolacím soudem (odstavec 2).

Zákonem č. 218/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byl zákon o soudních poplatcích s účinností od 1. 9. 2011 zásadním způsobem změněn i potud, že insolvenční řízení již není ve výčtu těch, jež jsou (podle § 11 odst. 1 zákona o soudních poplatcích) od poplatku osvobozena ze zákona. Dotčenou novelou byl zákon o soudních poplatcích změněn i potud, že položka 23 Sazebníku poplatků (přílohy k zákonu o soudních poplatcích), která upravuje sazby poplatků za dovolací řízení, již nezavazuje (na rozdíl od poplatku za odvolání – srov. položku 22 odst. 13 Sazebníku poplatků) poplatníka (dovolatele) povinnosti k úhradě poplatku za dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu jen procesní povahy (srov. pro dobu do 31. 8. 2011 poznámku č. 6 k položce 18 Sazebníku poplatků).

Podle článku II bodu 1. části první zákona č. 218/2011 Sb. za řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se vybírají poplatky podle dosavadních právních předpisů, i když se stanou splatnými po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Poplatky za odvolání, dovolání nebo kasační stížnost podávané po dni nabytí účinnosti tohoto zákona se vybírají podle zákona č. 549/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Vzhledem k tomu, že dovolání v této věci bylo podáno 4. 11. 2011, vybírá se za ně soudní poplatek již podle zákona o soudních poplatcích ve znění zákona č. 218/2011 Sb.

Oproti mínění insolvenčního soudu není dovolací řízení (ani jen dovolatel) osvobozeno od soudních poplatků podle § 11 odst. 2 písm. r) zákona o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 218/2011 Sb. Označené ustanovení totiž přiznává osobní osvobození od soudního poplatku jen dlužníku a insolvenčnímu správci v insolvenčním řízení.

Poplatek za dovolání proti usnesení, jímž odvolací soud potvrdil usnesení insolvenčního soudu o tom,

že se nepřihlíží k přihlášce věřitelovy pohledávky a že právní mocí tohoto usnesení účast tohoto věřitele v insolvenčním řízení končí, pak v souladu s položkou 23 odst. 2 Sazebníku poplatků činí 2000 Kč.

Upustit od požadavku na splnění poplatkové povinnosti dovolatele v dovolacím řízení pak nelze ani v situaci, kdy zjevně přichází v úvahu zastavení řízení pro neodstranění nedostatku podmínky dovolacího řízení spočívajícího v absenci povinného zastoupení dovolatele.

Podle ustanovení § 10 zákona o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 218/2011 Sb., totiž nově též platí, že soud vrátí z účtu soudu i zaplacený poplatek za řízení, který je splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti, snížený o 20 %, nejméně však o 1000 Kč, bylo-li řízení zastaveno před prvním jednáním. Obdobně vrátí soud poplatníkovi přeplatek na poplatek (odpovídající část poplatku) vzniklý podle § 6a odst. 3, bylo-li řízení zastaveno jen zčásti. Byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek (odstavec 3). V řízení, v němž lze rozhodnout bez jednání, postupuje soud obdobně podle odstavců 3 a 4, dokud nebylo vydáno rozhodnutí o věci samé (odstavec 5).

Jinak řečeno, zastavení dovolacího řízení pro neodstranění nedostatku povinného zastoupení dovolatele v dovolacím řízení (§ 241, § 241b odst. 2, § 104 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů) by dovolatele nezbavovalo poplatkové povinnosti minimálně v rozsahu 1000 Kč. V tomto ohledu je nová poplatková úprava metodologicky srovnatelná s podobou zákona o soudních poplatcích, ve znění účinném před 1. 1. 2001, podle které se při zastavení řízení vracelo jen 50 % soudního poplatku (§ 10 odst. 2 zákona o soudních poplatcích, v tehdejší znění). Srov. (mutatis mutandis) též závěry zformulované při výkladu ustanovení § 10 odst. 2 zákona o soudních poplatcích, ve znění účinném před 1. 1. 2001, ve stanovisku občanskoprávního kolegia a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 4. 7. 1996, [Cpjn 68/95](#) a [Opjn 1/95](#), uveřejněném pod číslem 49/1996 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, pod písmenem i). Také zastavení dovolacího řízení pro neodstranění nedostatku povinného zastoupení dovolatele v dovolacím řízení přichází vzhledem k ustanovení § 10 odst. 3 a 5 zákona o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 218/2011 Sb., v úvahu jen tehdy, když byl zaplacen soudní poplatek z dovolání, nebo když nelze zastavit dovolací řízení pro nesplnění poplatkové povinnosti proto, že dovolací soud již začal jednat ve věci samé.

Nejvyšší soud proto dovolatele vyzval ve stanovené lhůtě k úhradě soudního poplatku z dovolání s poučením o následcích případné nečinnosti.

Toto usnesení se považuje za doručené okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku; dovolateli se však doručuje i zvláštním způsobem a teprve od tohoto doručení začne běžet lhůta k úhradě soudního poplatku.